

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 16 Μαΐου 2024

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

**«Τροποποίηση των διατάξεων που ρυθμίζουν την ιδιότητα των ατόμων ως
άνεργους και αυτών που διέπουν την παροχή τακτικής επιδότησης ανεργίας.»**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η ιδιότητα ενός ατόμου ως άνεργο ορίστηκε για πρώτη φορά το 1954, και συγκεκριμένα με το Νομοθετικό Διάταγμα 2961/1954, όπου και ορίστηκαν τα κριτήρια για να αποκτήσει κάποιος την ιδιότητα αλλά και το είδος των παροχών που δικαιούται φέροντας αυτήν την ιδιότητα. Παρότι έχουν μεσολαβήσει εβδομήντα (70) έτη από τότε, και έχει υπάρξει πληθώρα νομοθετημάτων με σκοπό την ρύθμιση της ανεργίας, δεν έχει επέλθει καμία ουσιαστική μεταβολή στα κριτήρια της ιδιότητας άνεργου από τότε. Είναι σημαντικό, όμως, να εκσυγχρονιστεί ο τρόπος με τον οποίο αποδίδεται η ιδιότητα του άνεργου σε κάποιο άτομο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις συνθήκες στην αγορά εργασίας αλλά και την πρακτική που ακολουθούν άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεδομένων των συνθηκών ευέλικτης εργασίας που επικρατούν στην αγορά, είναι ανάγκη να μεταβληθούν τα κριτήρια εγγραφής κάποιου στο Μητρώο Ανέργων της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ – πρώην ΟΑΕΔ), ώστε να αντανακλούν την πραγματικότητα. Τα κριτήρια ορίζονται στο Άρθρο 3 του Ν.1545/1985 και, συγκεκριμένα στην παρ. 1, όπου αναφέρεται ότι:

«Άνεργος θεωρείται εκείνος που μετά τη λύση ή τη λήξη της εργασιακής σχέσης αναζητεί εργασία, αποδέχεται να απασχοληθεί σε εργασία που του προσφέρεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΑΕΔ στον ευρύτερο επαγγελματικό του κλάδο ή δέχεται να

παρακολουθήσει προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή μετεκπαίδευσης και γενικά επωφελείται από κάθε περίπτωση δυνατότητας για απασχόλησης.»

Από την ερμηνεία της ως άνω διάταξης, αλλά και δεδομένων των πρακτικών που ακολουθούνται από τα τοπικά γραφεία της ΔΥΠΙΑ (ΚΠΑ2), καταλαβαίνουμε ότι η έναρξη απασχόλησης, ανεξαρτήτως τύπου ή ωρών εργασίας, επιφέρει αυτόματα την διαγραφή από το Μητρώο Ανέργων και την κατάργηση κάθε τύπου βοήθειας του κράτους προς τον πολίτη. Ωστόσο, σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, υπάρχει σαφής διάκριση μεταξύ των διάφορων καθεστώτων απασχόλησης, καθιστώντας τα κριτήρια πολύ πιο δίκαια και εναρμονισμένα με την σύγχρονη αγορά εργασίας.

Στην Αυστρία, τα άτομα που λαμβάνουν εισοδήματα από εργασία μικρότερα των 500,91 ευρώ τον μήνα (Geringfügigkeitsgrenze) θεωρούνται δυνητικά άνεργα και λαμβάνουν επίδομα ανεργίας. Το ίδιο σύστημα ακολουθεί και η Ρουμανία. Στο Βέλγιο, όλοι οι εργαζόμενοι με καθεστώς δυνητικής απασχόλησης λαμβάνουν επίδομα ανεργίας, καθώς θεωρούνται επίσης δυνητικά άνεργοι. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, το ποσό της επιδότησης κυμαίνεται ανάλογα με το εισόδημα που αποκτάται από την μερική απασχόληση, με τις συνολικές απολαβές κάθε ατόμου να μην υπερβαίνουν το ανώτατο μηνιαίο επίδομα ανεργίας για έναν άνεργο χωρίς καμία απασχόληση. Παρόμοιο σύστημα ακολουθείται και στην Βουλγαρία, όπου οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, που λαμβάνουν μισθό μικρότερο του κατώτατου, λαμβάνουν το ήμισυ του επιδόματος που θα δικαιούνταν εάν ήταν άνεργοι.

Η Κύπρος ακολουθεί ένα διαφορετικό σύστημα, βασισμένο σε ασφαλιστικές μονάδες, ωστόσο και εκεί υπάρχει πρόβλεψη να λαμβάνουν επιδότηση ανεργίας όσοι εργάζονται με αμοιβές μικρότερες των 6,04 ευρώ την ημέρα. Στην Τσεχία, εάν ο μισθός κάποιου εργαζομένου δεν υπερβαίνει τον μισό κατώτατο μισθό, τότε παραμένει εγγεγραμμένος στο Μητρώο Ανέργων του αντίστοιχου προς την ΔΥΠΙΑ οργανισμού και λαμβάνει ένα συμπληρωματικό επίδομα ανάλογα με την προϋπηρεσία του. Το ίδιο σύστημα ακολουθεί και η Δανία, όπου οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης εξακολουθούν να διατηρούν την ιδιότητα του άνεργου εάν η εργασία τους δεν υπερβαίνει τις 160,33 ώρες μηνιαίως.

Στην Γερμανία, όπως και στην Ιρλανδία, υπάρχει η πρόβλεψη της εγγραφής στο Μητρώο Ανέργων για όσους εργάζονται υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης. Για την Γερμανία, αρκεί κάποιος να εργάζεται λιγότερο από δεκαπέντε (15) ώρες την

εβδομάδα. Στην Ιρλανδία, διατηρείται η ιδιότητα σε περίπτωση εργασίας μέχρι τρεις (3) ημέρες εντός των επτά (7) της εβδομάδας. Εάν πληρούν τα γενικά κριτήρια για λήψη τακτικής επιδότησης ανεργίας, και στις δύο χώρες, οι εργαζόμενοι που εμπίπτουν στις ανωτέρω κατηγορίες, εξακολουθούν να λαμβάνουν την επιδότηση.

Άλλες χώρες, όπως η Ολλανδία, η Ισπανία και η Νορβηγία, προβλέπουν ειδική μεταχείριση για όσους εργάζονται αλλά, λόγω συρρίκνωσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, χάνουν μέρος των ωρών εργασίας τους. Λόγω της κοινής πρακτικής των επιχειρήσεων να μειώνουν τον χρόνο απασχόλησης των εργαζομένων όταν αντιμετωπίζουν δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, αυτές οι χώρες προβλέπουν την απόδοση της ιδιότητας του ανέργου σε εργαζόμενους που απώλεσαν το 50% των συνολικών ωρών εργασίας τους. Τα άτομα αυτά έχουν πρόσβαση, τόσο σε ειδική επιδότηση προς κάλυψη του ποσού που έχασαν από την μισθωτή τους εργασία, όσο και στα διάφορα προγράμματα επιμόρφωσης και διά βίου μάθησης που προσφέρουν οι αντίστοιχοι προς την ΔΥΠΑ οργανισμοί.

Στην Ελλάδα, μέχρι τώρα, δεν υπάρχει κάποια σχετική πρόβλεψη. Η μόνη δυνατότητα που δίνεται στα άτομα, σε περίπτωση ευκαιριακής απασχόλησής τους, είναι αυτή που προβλέπεται στο Άρθρο 92 του Νόμου 4461/2017, βάσει του οποίου:

«Άνεργοι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), που πραγματοποίησαν ως και εβδομήντα (70) ημερομίσθια ανά δωδεκάμηνο, μπορούν με αίτησή τους προς τον ΟΑΕΔ να βεβαιώνουν συνεχή χρόνο ανεργίας, αφαιρουμένου του ως άνω χρόνου εργασίας τους και κάθε χρονικού διαστήματος κατά το οποίο δεν ήταν εγγεγραμμένοι άνεργοι.»

Η ως άνω διάταξη αφορά μόνο την αναγνώριση του χρόνου ανεργίας και τίποτα περισσότερο, ενώ προϋποθέτει την παραμονή του ανέργου στο Μητρώο για τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες. Η πραγματικότητα αποδεικνύει ότι με την ανάληψη οποιουδήποτε είδους απασχόλησης, η ιδιότητα του ανέργου χάνεται και θα πρέπει να γίνει ειδική αίτηση για να μην χαθεί ο χρόνος ανεργίας. Ωστόσο, αυτό δεν ισχύει για τις περιπτώσεις όπου οι άνεργοι λαμβάνουν τακτική επιδότηση ανεργίας. Τα όσα ορίζεται στην συγκεκριμένη διάταξη αποτελούν αντικίνητρο προς την εύρεση, έστω και ευκαιριακής, απασχόλησης, με αποτέλεσμα η αγορά εργασίας να πιέζεται και ο άνεργος να χάνει τις λίγες ευκαιρίες που έχει για απόκτηση επιπλέον εισοδήματος. Αυτός είναι και ο βασικότερος λόγος για τον οποίο παρατηρούμε το φαινόμενο

άνεργοι να μην επιλέγουν την ευκαιριακή απασχόλησή τους, ακόμη και όταν τους παρουσιάζονται ευκαιρίες.

Εκ των ανωτέρω, προκύπτει η ανάγκη για μεταρρύθμιση του συστήματος εγγραφής και παραμονής στο Μητρώο Ανέργων της ΔΥΠΑ, ώστε η Ελλάδα να εναρμονιστεί με άλλες ευρωπαϊκές χώρες και να λάβει υπόψη τις αλλαγές που έχουν συντελεστεί τα τελευταία χρόνια στην αγορά εργασίας.

Καταργούμενες Διατάξεις

Άρθρο 92 Νόμου 4461/2017

Τροποποιούμενες Διατάξεις

Άρθρο 3 Νόμου 1545/1985

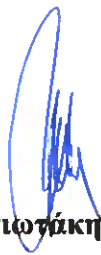
Άρθρο 4 Νόμου 1545/1985

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Ασπιώτης Γεώργιος

Βουλευτής Αχαΐας

Γαυγιωτάκης Μιχαήλ

Βουλευτής Ηρακλείου

Δημητριάδης Πέτρος

Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης

Ζερβέας Αλέξανδρος
Βουλευτής Β' Πειραιώς

Κόντης Ιωάννης
Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης

Στίγκας Βασίλειος
Βουλευτής Β3' Νοτίου Τομέα Αθηνών

Χαλκιάς Αθανάσιος
Βουλευτής Α' Αθηνών